

דף ינשוף – לסיכום פרק 19

קשיים ודילמות שניצבו בפני אנשי היודנרטים

בזמן ביצוע הפתרון הסופי

הקדמה

קראו את עמוד 247 בספר "נאציזם, מלחמה שואה" והשלימו את המשפטים הבאים (היעזרו במחסן המילים):

לאחר שהנאצים החלו לבצע את _____ הם דרשו מאנשי היודנרטים למלא את _____ שנסעו למחנות ההשמדה ביהודים. בתחילה _____ היהודים ואנשי היודנרטים שחיו בגטאות להאמין כי הנאצים שואפים להשמדה _____ של היהודים. עם הזמן יהודים רבים הבינו כי הנאצים שואפים להשמידם ואנשי יודנרט רבים _____ שמילוי הוראות הנאצים מקל עליהם את מעשה הרצח. מצב זה העמיד את אנשי היודנרטים בפני כמה דילמות קשות.

מחסן מילים

הרכבות; כוללת; דילמות; התקשו; "הפתרון הסופי"; הבינו

קראו את עמוד 248 ומתחו קו בין הדילמה לבין הגורמים שעוררו אותה:

הדילמה

מה עורר את הדילמה?

האם לשתף את תושבי הגטו במידע על כך שהמוסגרים מופנים להשמדה?

היודנרטים היו מעוניינים להציל את הכבוד היהודי, אך המלחמה בנאצים הייתה חסרת סיכוי והיה ברור שתוביל לחיסול מידי של הגטו.

האם להיענות ליוזמות להפוך את הגטו ליצרני בעיני הנאצים?

היודנרטים היו מעוניינים להישאר בתפקידם כדי לדאוג לכלל יהודי הגטו, אך מצד שני הם היו מעוניינים להתפנות כדי לפעול להצלת בני משפחותיהם.

האם לשתף פעולה עם דרישות הנאצים ולהסגיר לידיהם יהודים?

חשיפת המידע על ההשמדה יכולה הייתה לאפשר ליהודים להחליט בעצמם כיצד לפעול, אך צעד זה עלול היה לסכן את יתר היהודים בגטו.

כיצד לבחור אילו יהודים להסגיר?

היודנרטים לא רצו לשתף פעולה עם מעשה הרצח, אך לא רצו לסכן את יתר היהודים בגטו.

האם ובאיזו מידה לשתף פעולה עם חברי המחותרת?

האם להסביר לידי הנאצים את הילדים, את הצעירים, את הזקנים, את החולים?

האם לנטוש את היודנרט?

עבודה למען הנאצים עשויה הייתה לשכנע את הנאצים להשאיר יהודים בחיים, אך עבודות אלה קיצרו את חיי היהודים, סייעו לנאצים וכלל לא היה בטוח שימנעו את השמדת היהודים.

ב. התגובות לדילמות

קראו את עמוד 249 והשלימו את המשפטים הבאים (היעזרו במחסן המילים):

התגובות לדילמות אלה לא היו _____ . היו מאנשי היודנרטים שבחרו _____ עם הנאצים עד הרגע האחרון, מתוך _____ שכך אפשר יהיה להציל חלק מיהודי הגטו. היו אשר _____ למלא אחר דרישות הנאצים, למרות שהדבר היה כרוך ב_____ . היו מאנשי היודנרטים אשר בחרו להתאבד, ובלבד שלא למלא אחר דרישות הנאצים. היו מאנשי היודנרטים אשר בחרו להתעלם מפעילות _____ , היו שהחליטו להצטרף לקריאה למרד והיו אף שסייעו בארגון _____ .

מחסן מילים

המחותרת; לשתף פעולה; סירבו; אחידות; סכנת חיים; המרד; להתאבד; תקווה

בהצלחה!